

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref
BSK/inv

Vår ref
21/3535-

Dato
2. november 2021

Representantforslag 15 LS (2021-2022) om å forby bemanningsbransjen, fjerne den generelle tilgangen til midlertidig tilsetjing og skjerpe arbeidstakeromgrepet og arbeidsgjevaransvaret

Eg viser til brev frå Stortingets arbeids- og sosialkomité av 21. oktober 2021 der det er bedt om min vurdering av representantforslag 15 LS (2021-2022) frå stortingsrepresentantane Kristjánsson, Aydar, Bae Nyholt, Drevland Lund og Marhaug.

Representantane sitt forslag handlar om fleire tema knytta til innleige, midlertidig tilsetjing og omgåing av arbeidsgjevaransvar. Dette er tema regjeringa også har merksemd om. Regjeringa meiner at heile og faste stillingar skal være hovudregelen i det norske arbeidslivet. Innleige og midlertidige tilsetjingar som fortrengrer faste tilsetjingar, og tilknytingsformer der hensikta er å omgå arbeidsgjevaransvaret, skaper aukande forskjellar i arbeidslivet og utryggleik for folk. Det er viktig å styrkje arbeidstakarrettane i eit arbeidsliv i endring.

Representantane foreslår fleire tiltak på innleigeområdet, mellom anna eit forskriftsfesta straksforbod mot innleige frå bemanningsføretak på byggeplassar i konkrete fylkjer, og eit lovforbod mot innleige frå bemanningsføretak.

Eg deler representantane si uro for utviklinga rundt innleige. Det har vore ein betydeleg vekst i bruken av innleige frå bemanningsføretak dei siste tiåra. Regjeringa meiner at direkte tilsetjingar med anstendige arbeidsvilkår må vere hovudregelen i norsk arbeidsliv. Ein praksis med omfattande bruk av innleige kan mellom anna føre til dårlegare lønns- og arbeidsvilkår for dei fast tilsette arbeidstakarane i næringane med mykje innleige, og det kan også svekke

fagkompetansen i desse næringane. Eg ønsker å stramme inn på bruken av innleigd arbeidskraft.

Departementet er derfor no i gang med eit regelverksarbeid for å avgrense bemanningsbransjens omfang og rolle. For å få til dette, kan ein nytte ulike tiltak. Dette må høyrast på vanleg måte. Arbeidet har høg prioritet, og departementet vil raskt følgje opp med forslag på dette området.

Representantforslaget omtalar også behovet for betre statistikk om innleige. Tal om bruken av innleige frå bemanningsføretak må setjast saman frå ulike datakjelder og kan vere krevjande å få oversyn over. I seinare år er det gjennomført fleire kartleggingsprosjekt for å analysere utviklinga i bruken av innleige og andre alternative tilknytingsformer i arbeidslivet. Her har både departementet og partane i arbeidslivet vore oppdragsgjevarar. Regjeringa vil styrke kunnskapsgrunnlaget for politikken og vil i samarbeid med partane leggje fram jamnlege kartleggingar av utviklinga i arbeidslivet knytta til organisasjonsgrad, tariffavtaledekning, innleige, faste og midlertidige tilsetjingar og andre tilknytingsformer.

Når det gjeld midlertidig tilsetjing, er eg einig med representantane i at den generelle tilgangen til midlertidig tilsetjing bør opphevast. Midlertidig tilsetjing bør avgrensast til arbeid som dekkjer eit midlertidig behov. Fleirtalet i Fougner-utvalet (NOU 2021: 9) gjorde framlegg om å oppheve den generelle tilgangen til midlertidig tilsetjing. Regjeringa vil om kort tid leggje fram et lovforslag for Stortinget om dette.

Representantane har også eit forslag om styrka offentleg arbeidsformidling. Eg viser her til at Arbeids- og velferdsetatens formidlingsinnsats skal bidra til at arbeidssøklarar og personar frå utsette grupper kjem i arbeid, og til at arbeidsgjevarar får dekkja sitt behov for arbeidskraft. Dette er ein viktig funksjon for at alle som kan og vil jobbe skal få høve til det, og for å bidra til at arbeidsmarknaden skal fungere godt. NAV samarbeider med arbeidsformidlingsetater i andre EØS-land (EURES-samarbeidet) for å leggje til rette for at verksemder i Noreg kan rekruttere arbeidstakarar frå EØS-land.

Eg er oppteken av at Arbeids- og velferdsetaten skal ha gode føresetnader for å kunne løyse sine samfunnsoppdrag, og arbeidsformidling er eit av områdene som er særskilt nemnd i regjeringsplattforma. Me held no på med å følgje opp to ulike oppmodingsvedtak knytta til arbeidsformidling i Arbeids- og velferdsetaten (oppmodingsvedtak nr. 223, 10. desember 2020 og oppmodingsvedtak nr. 906, 11. mai 2021). Disse vedtaka følgjer vi opp i samarbeid med Arbeids- og velferdsdirektoratet. Eg vil kome tilbake til Stortinget om oppfølginga av dette på eit seinare tidspunkt. Regjeringa vil saman med partane i arbeidslivet også jobbe aktivt for å bygge ein heiltidskultur i alle deler av arbeidslivet og har varsla tiltak for auka grunnbemanning på ulike områder.

I representantforslaget er det og med fleire forslag som blei fremma av fleirtalet i Fougner-utvalet. Utvalet har utgreia ulike tilknytingsformer i arbeidslivet og verksemdorganisering, og

mellom anna gjort framlegg om endring av arbeidsgjevar- og arbeidstakaromgrepet, ein ny regel om omgåing, ein definisjon av innleige og utvida arbeidstakarrettar i konsern.

Det er lagt fram mange gode forslag på dette området. Regjeringa ønskjer å gjere det vanskelegare å omgå arbeidsgjevaransvaret og sikre at den som i realiteten avgjer korleis arbeidet skal utførast, har rettar og pliktar som arbeidsgjevar. Regjeringa ser eit generelt behov for å innføre strengare reguleringar av tilknytingsformer og verksemdsorganiseringar der hensikta eller konsekvensen er å omgå arbeidsgjevaransvar, eller å svekke kollektivt avtalte eller lovfesta rettar. Høyringsfristen på NOU-en var 1. november, og regjeringa vil no raskt følgje opp forslag frå utvalet.

I tillegg kan eg nemne at internasjonalisering og aukinga i grensekryssande konsern, etter regjeringas syn også styrkjer behovet for tettare dialog og samarbeid mellom styresmaktene i andre land. Eg har derfor initiert eit nordisk samarbeid. På møte i Nordisk ministerråd i slutten av november vil eg starte dialogen med dei andre ministrane om korleis vi best kan arbeide med dette problemet saman, da me ser at nasjonale reglar ikkje aleine er tilstrekkeleg for å hindre omgåing.

Med helsing

A handwritten signature in blue ink. The signature consists of a large, stylized 'H' followed by 'Tajik' in a cursive script. The name 'Hadia' is written in a smaller, simpler font above the 'Tajik' part of the signature.

Hadia Tajik